

Motion till riksdagen 2012/13:Sf224

av Jan Ertsborn (FP)

Underhållsstöd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i lämpligt sammanhang utreda möjligheten att skapa ett nytt statligt förskottsbidrag som baseras på föräldrarnas civilrättsliga avtal om underhållsbidrag.

Motivering

I Sverige har vi drygt 220 000 barn som lever med en förälder som får underhållsstöd från Försäkringskassan. Detta kallades tidigare bidragsförskott och var från början ett sätt för staten att hjälpa ensamstående i de fall då den bidragsskyldige föräldern inte fullgjorde sin underhållsskyldighet eller av godtagbara skäl inte kunde betala hela det belopp som barnen egentligen hade rätt till. Under 2010 utbetalade Försäkringskassan totalt 3,5 miljarder i underhållsstöd. Av detta återbetalade de underhållsskyldiga knappt hälften.

Underhållsstödet fastställdes 1997 till 1 173 kronor per barn och månad. År 2006 höjdes beloppet till dagens 1 273 kronor. Regeringen har av anförda skäl inte velat indexera underhållsstödet. Men om detta gjorts genom att koppla det till prisbasbeloppet skulle beloppet för 2012 uppgått till 1 422 kronor (enligt beräkningar från riksdagens utredningstjänst).

Detta underhållsstöd har under senare år – utan att detta alls var avsett – kommit att bli en norm för underhållsbidragets storlek. Nuvarande belopp om 1 273 kronor per månad och barn är i många fall alldeles för lågt i förhållande till kostnaderna för barnet och den bidragsskyldiges inkomster. Att det blivit så kan nog i de flesta fall förklaras med att den underhållsberättigade föräldern som regel måste gå till domstol för att få fastställt ett högre underhållsbidrag. Detta varken kan eller vill föräldern göra, ofta motiverat av att det för barnets skull behövs en bra relation mellan föräldrarna och då är en tvist i domstol mycket negativ.

Fel! Okänt namn på

Försäkringskassan har i en rapport den 31 mars 2011 – ”Särlevande föräldrar och deras barns boende och underhåll” – konstaterat att mer än vart tionde barn inte får det underhåll som de har rätt till enligt föräldrabalken. Även Riksrevisionen har påtalat att nuvarande system för fastställande av underhållsstöd och underhållsskyldigheten har stora problem och brister. I betänkandet ”Fortsatt föräldrar – om ansvar, ekonomi och samarbete för barnens skull” (SOU 2011:51) påtalar utredningen att förändringar av dessa system för underhållsstöd och underhållsbidrag måste förändras. Förlorarna är barnen.

Regeringen bör snarast följa förslaget från utredningen och i särskild ordning utreda utformningen av ett nytt statligt förskottsbidrag som i stället baseras på föräldrarnas civilrättsliga överenskommelser om underhållsbidrag.

Stockholm den 2 oktober 2012

Jan Ertsborn (FP)